

Ova je publikacija ostvarena uz finansijsku potporu Europske komisije. Ona izražava isključivo stajalište njenih autora i Komisija se ne može smatrati odgovornom pri uporabi informacija koje se u njoj nalaze.

IZVJEŠĆE S TEČAJA

Design Learning Spaces for the 21st Century Classroom Finska, Helsinki

17.7.2023.-22.7.2023.

1. dan

U čarobnoj zemlji snijega i vode, započeo je prvi dan mog tečaja “*Design Learning Spaces for the 21st Century Classroom*” pod mentorstvom srdačne Finkinje Mie Torttile. Pozitivna atmosfera je vladala učionicom prilikom pojedinačnog predstavljanja svih 12 osoba u grupi s kojima sam dijelila učioniku narednih 5 dana. Odmah sam znala da će dinamika grupe biti odlična zbog raznovrsnosti – troje Francuza, dva Portugalca, dvije Talijanke, dvije Austrijanke, jedna Mađarica, jedna Poljakinja i ja. S obzirom na to da smo u Helsinkiju, gdje je razbijanje leda neophodno, tako smo i mi na početku odradili svoje icebreaking aktivnosti i saznali da je jedino Mia ranije već uživo vidjela soba i da nitko od nas prije nije bio u Helsinkiju, da Asia voli umjetnost i muzeje, da Betty zna što je “Moomin”, da jedino ja volim snijeg i heavy metal, i još mnoštvo zanimljivosti o svakom u grupi. Saznali smo i najbitnije informacije o Finskoj, a naša mentorica je prvi dan zaključila s preporukama o restoranima koje obavezno moramo posjetiti da bi probali finske specijalitete kao što su meso soba i losa, juhu od lososa, Karelian pite, finske mesne okruglice, i slastice poput peciva s cimetom i slani sladić.

2.dan

Drugi dan smo se od najranijeg jutra odmah uhvatili učenja. Svatko od nas je za početak nacrtao uobičajeni izgled svojih učionica i shvatili smo da se većina suočava s istim problemima kada je u pitanju sam dizajn učionica: nedovoljno prostora, previše/premalo svjetla, problemi s elektronikom, stari namještaj, nedostatak nove tehnologije i problemi s Internetom, nedovoljno mjesta za opuštanje, nemogućnost personaliziranja učionica zbog dijeljenja s ostalim učiteljima, itd. Dan smo zaključili sa zabavnom i kreativnom aktivnosti – tri grupe po četiri osobe su složno trebale osmisiliti svoj otok iz snova sa svim popratnim sadržajima (tko živi na otoku, kako izgleda, što sve posjeduje) te svoju ideju detaljno sastaviti od Lego kockica. Taj dio su svi s lakoćom napravili ali što ako naš otok počne tonuti, napadnu ga izvanzemaljci ili pak u tropskom otoku odjednom nastupi ledeno doba? Drugi dio našeg zadatka je bio upravo to – smisliti najbolji način za preživjeti katastrofu i napraviti kreativne

modifikacije da bi spasili otok. Konačan ishod je dao zanimljivu poantu – ako smo uspjeli osmisliti kako modificirati čak cijeli otok kojeg je snašla katastrofa iz koje se naizgled ne može izvući, onda smo sigurno dovoljno kreativni da uspijemo na najbolji način dizajnirati prostore za učenje.

3.dan

Što je *flexible furniture?* *New generation learning space model?* *Social learning space?* To su teme s kojima smo započeli 3. dan tečaja. Naučili smo kako i zašto koristiti *bean bag* i *fitness* loptu umjesto stolica, podesive i stojeće stolove, stolice i stolove s kotačićima, *wobble stools*, mobilne ploče, prenosive zidove, ali i kako uspješno provoditi nastavu na podu i kako prilagoditi prostor za učenje svakoj pojedinoj vrsti inteligencije – vizualno prostornoj, lingvističko verbalnoj, interpersonalnoj, intrapersonalnoj, logičko matematičkoj, glazbenoj, tjelesno kinestetičkoj i naturalističkoj. Nakon toga je uslijedio posjet središnjoj gradskoj knjižnici u Helsinkiju koja se zove Oodi. To je stvarno moderna i futuristička građevina, a kada smo postavili pitanje tko može koristiti knjižnicu, dobili smo odgovor „Kaikille“ odnosno svi. Korištenje knjižnice i svih njenih sadržaja (a ima ih stvarno mnogo i raznoliko) besplatno je za svih, neovisno o tome jeste li finski državljanin ili ne i bez obzira koliko imate godina. Na posljednjem katu, knjižki moljci mogu uživati satima, ali na drugom katu osim učionica, soba za igru, za sastanke, grupne i individualne prostore, postoje prostori za razne radionice, korisnički prostori opremljeni 3D pisačima, svim mogućim igračim konzolama, velikim grafičkim printerima, šivaćim mašinama, peglama, kompletno opremljeni glazbeni studio sa svim instrumentima gdje možete doći snimati svoje pjesme, prostorija za karaoke, prostori s tehnologijom za editiranje video i audio materijala, kompletno opremljena kuhinja u koju možete doći skuhati obrok i pojesti je sa svojim najbližima, i još mnoštvo toga.

4.dan

Naša mentorica Mia nam je svaki dan davala korisne informacije o Helsinkiju i Finskoj općenito, pa je i 4. dan započela s mjestima koja preporučuje posjetiti tijekom našeg boravka ovdje. Nakon toga smo saznali o prednostima i nedostacima različitih pedagoških pristupa i nastavnih strategija, kao što su *flipped classroom* i *blended learning*, a iste smo također zajedno diskutirali davajući svoja mišljenja i iskustva. Postavili smo i pitanje postoji li univerzalni dizajn za učenje koji se može primijeniti na sve sudionike društva pa nam je Mia predstavila model razvijen od Katie Novak. On se zasniva na 3 glavna principa: pružanje opcija koje stimuliraju motivaciju i entuzijazam za učenjem, prezentiranje informacija na različite načine za bolje razumijevanje sadržaja i pružanje različitih opcija za izražavanje naučenog (prezentacija, esej, podcast, predstava, itd.). Zaključili smo ovu temu s inovativnim i interaktivnim pristupom učenju koji kroz projekte financira EU od 2012. godine – *Future Classroom Lab*. Ovaj koncept se temelji na dizajniranju učionica sa šest različitih zona: *Interact, Exchange, Present, Investigate, Create, Develop*. Da ne bi naše znanje o različitim

nastavnim strategijama ostalo samo na teoriji, Mia nam je predstavila i jedan primjer iz prakse – projekt KAKS10 56 primjenjen u osnovnoj školi u gradu Tampere u kojem dvije učiteljice i njihovi učenici 5. i 6. razreda dijele objekte i rade zajedno. Krajnji cilj je razvoj pedagogije za nastavu u paru u fleksibilnom okruženju za učenje, opremljenim modernom tehnologijom. Sve navedene metode mogu pružiti zanimljivu alternativu tradicionalnom učenju.

5.dan

Da bi zaokružili sve dosad naučeno, posljednji dan tečaja smo započeli s aktivnosti: *Let's redesign our learning spaces!* gdje je zadatak bio individualno ili grupno osmisliti dizajn naših učionica i razraditi detaljan plan za realizaciju istog. Pauline iz Francuske, Asia iz Poljske i Ilaria iz Italije su bile dio tog tima te smo zajedno kreirale svoju učionicu iz snova koja među ostalim sadrži i kutak za čitanje s oslikanim zidovima, *hammock* za odmaranje, računalni kutak, individualni prostor za učenike koji žele malo uživati u samoci, pozornicu/tribinu itd. Nakon što su svi dizajnirali svoje prostorije u digitalnom formatu ili na papiru, svaka osoba, odnosno tim, prezentirali su svoje ideje ostalima. Konačno smo i s povratnim informacijama inspirirali jedni druge s mnoštvom ideja kako još poboljšati naše vizije učionica te na kraju zasluženo dobili certifikate, razmijenili kontakte i pozdravili se s onima koji neće ići na optionalni izlet idući dan. Ispunjeni novim znanjima i nezaboravnim doživljajima na sjeveru Europe, bili smo spremni za povratak u toplije krajeve, a samo se mogu nadati da će i nadolazeća putovanja biti ovako neopisiva!

